

Lärande i Sverige AB

info@larande.se

Rektorn vid Realgymnasiet i Borås

carina.ljung@realgymnasiet.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Realgymnasiet i Borås
beläget i Borås kommun

Tillsyn i Realgymnasiet i Borås

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borås kommun under år 2013 och våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Realgymnasiet i Borås besöktes av Skolinspektionen den 22 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Huvudman för Realgymnasiet i Borås är Lärande i Sverige AB med organisationsnummer 556571-5892.

Realgymnasiet i Borås har vid tillsynsbesöket 74 elever. Eleverna är folkbokförda i Borås och omkringliggande kommuner. Skolan är belägen i nyrenoverade lokaler i centrala Borås. Undervisningen i de praktiska momenten i elevernas kurser är förlagda till specialanläggningar utanför skolan som exempelvis Borås djurpark och Borås Fältrittklubb. Skolan leds av en rektor som tillträdde rektorstjänsten hösten 2012.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Borås kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Borås kommun har svarat att representanter för Realgymnasiet i Borås har deltagit i de årliga kvalitetssamtal som utbildningsnämnden i Borås har med fristående skolor. Realgymnasiet i Borås har även deltagit i informationsmöten som kommunen anordnat i syfte att utvärdera samarbetsformer mellan kommunen och de fristående skolorna.

Verksamheten vid Realgymnasiet i Borås startade läsåret 2008/09. Huvudmannen för Realgymnasiet i Borås har godkännande för och bedriver följande utbildningar:

Hästhållning motsvarande det nationella naturbruksprogrammet, inriktning djur.

Djurvård motsvarande det nationella naturbruksprogrammet, inriktning djur.

Hund motsvarande det nationella naturbruksprogrammet, inriktning djur.

Naturguide motsvarande det nationella naturbruksprogrammet, inriktning skog.

Realgymnasiet i Borås har även godkännande för det nationella naturbruksprogrammet inriktningarna lantbruk och trädgård samt utbildningen stylist motsvarande det nationella hantverksprogrammet inriktning övriga hantverk men bedriver för närvarande ingen verksamhet på dessa program och inriktningar.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets officiella statistik för läsåret 2012/13 framgår att den genomsnittliga betygspoängen för skolan som helhet (naturbruksprogrammet) är 13,2 för avgångseleverna år 2013 vilket kan jämföras med motsvarande värde för riket som är 13,5 på naturbruksprogrammet. Vidare har, av skolans 29 elever som erhållit slutbetyg läsåret 2012/13, samtliga nått minst betyget Godkänt (G) i tre (Engelska A, Samhällskunskap A och Svenska A) av de nio kärnämneskurser som redovisas i officiell statistik. Andelen elever som nått grundläggande högskolebehörighet är 72 procent. Av skolans egen statistik för läsåret 2012/13 framgår att andelen avgångselever som erhöll ett slutbetyg var 97 procent. Andelen elever som fullföljt utbildningen inom 3 år var 90 procent. Eftersom skolan startade läsåret 2008/09 finns endast statistik över avgångselevernas betyg för de tre senaste åren i offentlig statistik. Denna visar mycket små variationer i betygsresultaten över åren. Ett undantag är dock andelen elever med högskolebehörighet som uppgick till 92 procent för de elever som gick ut skolan läsåret 2011/12.

Helhetsbedömning

Utbildningen vid Realgymnasiet i Borås bedrivs med en tydlig utgångspunkt i de nationella målen. Tillsynen visar att rektorn i sitt pedagogiska ledarskap systematiskt arbetar med att utveckla skolans arbetsprocesser i syfte att nå de nationella målen. Skolan arbetar i stor utsträckning med ämnesövergripande kunskapsområden och har kommit långt i arbetet med att ge eleverna överblick och sammanhang, inte minst genom lärarnas samarbete för att förverkliga examensmålen. Eleverna ges inflytande i undervisningen och får ta ansvar och vara delaktiga i sin egen kunskapsutveckling vilket eleverna också uttrycker i intervjuerna med Skolinspektionen.

De tre läsår som Realgymnasiet i Borås har haft avgångselever var betygsresultaten i paritet med rikets resultat på naturbruksprogrammet. Det fanns elever som lämnat skolan utan att i alla kurser ha uppnått de mål som minst ska uppnås. Realgymnasiet i Borås behöver därför ytterligare intensifiera sitt arbete med att ge alla elever möjligheter att nå kunskapskraven som minst ska uppnås och vidare att komma så långt det är möjligt i sin kunskapsutveckling. Det är i sammanhanget viktigt att huvudmannen Lärande i Sverige AB ser till att eleverna har tillgång till skolbibliotek. Att eleverna har tillgång till ett bibliotek som fyller funktionen av skolbibliotek har betydelse för elevernas kunskapsutveckling.

Realgymnasiet i Borås har dokumenterade och bland personalen väl kända rutiner för arbetet med särskilt stöd. Dock behöver skolan bli tydligare med hur

åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas. Vid Realgymnasiet i Borås bedrivs även ett systematiskt kvalitetsarbete där kunskapsresultaten följs upp och utvärderas, utvecklingsområden identifieras och åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen planeras i skolans arbetsplan. Skolan genomför även utvärderingar genom enkäter till eleverna. Resultaten från dessa utvärderingar tas tillvara i förbättrings- och utvecklingsarbetet av skolan. Dock behöver Realgymnasiet i Borås i det systematiska kvalitetsarbetet på skolnivå bättre följa upp resultaten av det särskilda stödet.

Vid samtal med elever och lärare har inte framkommit annat än att eleverna upplever trygghet och studiero i sin arbetsmiljö samt att det råder ett öppet klimat elever emellan och mellan personal och elever. Dokument och intervjuer visar också att skolan bedriver ett aktivt och målinriktat arbete för att förebygga kränkningar och ge eleverna en trygg miljö.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lärande i Sverige AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Lärande i Sverige AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- I elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete ska personal med psykologiska och specialpedagogiska kompetenser medverka

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Vid Realgymnasiet i Borås finns inom elevhälsan en skolsköterska och en kurator. Kuratorn har sin huvudsakliga tjänstgöring på en annan skola och deltar inte varje vecka i elevhälsoteamets möte. I elevhälsoteamet på skolan ingår förutom skolsköterska, kurator och rektorn även skolans mentor. Mentorn är en lärare vars huvudsakliga arbetstid används till att vara mentor för samtliga elever. Enligt rektorn avlastas rektorn och lärarna, genom mentorns arbete, mycket av det administrativa och elevsociala arbetet. Mentorn träffar, i olika grupperingar, samtliga elever minst en gång varje vecka på den schemalagda mentorstiden. Enligt rektorn har inte mentorn någon specialpedagogisk utbildning utöver lärarutbildningen.

Intervjuer med rektorn och elevhälsan visar att elevhälsan är involverade i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete som i dokument och av elever och personal beskrivs vara både aktivt och målinriktat. Exempelvis arbetar elevhälsan med att utarbeta och följa upp skolans plan mot kränkande behandling samt deltar i planeringen och genomförandet av "tillsammansdagarna" som är terminsvis återkommande temadagar kring likabehandling och hälsa. Enligt rektorn och lärarna har skolan tillgång till psykolog och specialpedagog genom att personer med sådan kompetens kallas in vid behov. I intervjuerna med rektorn, lärare och elevhälsan uppges att psykolog och specialpedagog anlitas vid flera tillfällen för det stödjande arbetet, både i arbetet med enskilda elever men också med personalhandledning. Av intervjuer med rektorn och med elevhälsan framgår dock att skolpsykolog och specialpedagog inte deltar i elevhälsans diskussioner om det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan.

I samband med faktagranskning av Skolinspektionens beslut uppger huvudmannen att en skolpsykolog och en specialpedagog knutits till skolan och kommer att anlitas på timmar.

Utredningen visar att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete bedrivs utan medverkan av psykolog och personal med specialpedagogisk kompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Lärande i Sverige AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek

Motivering

Av skollagen framgår att eleverna ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Skolbiblioteken spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgoda deras behov av material för utbildningen.

På Realgymnasiet i Borås finns ett grupprum som inretts som ett bibliotek med bokhyllor och böcker. Enligt rektorn och personalen fungerar detta bibliotek som skolbibliotek tillsammans med Stadsbiblioteket som ligger drygt en kilometer från skolan. Enligt såväl elever, lärare och rektorn är skolans bibliotek under uppbyggnad. Några av eleverna berättar att de haft i uppdrag att köpa in en stor del av böckerna som finns i biblioteket. Skolinspektionen kan konstatera att det i skolans bibliotek finns tillgång till skönlitteratur men endast ett fåtal volymer som kan klassificeras som facklitteratur. En mycket stor andel av skolbibliotekets böcker består av spännings-, polis- och detektivromaner. I intervju med elever och lärare berättar de att stadsbiblioteket används som en resurs i undervisningen i exempelvis ämnena svenska och engelska. Eleverna uppger att de ofta lånar böcker där som används i undervisningen. Lärarna uppger att det på skolan finns tillgång till facklitteratur och facktidsskrifter men att dessa förvaras i klassrum och i anslutning till de lokaler där yrkesutbildningen bedrivs.

I samband med faktagranskning av Skolinspektionens beslut uppger huvudmannen att tillgången till facklitteratur är god på två av de anläggningar där elever undervisas i sina yrkesämnen. Huvudmannen framhåller också att skolans bibliotek kommer att fortsätta utvecklas genom elevernas delaktighet och att ta råd av stadsbiblioteket vid införskaffandet av ungdomsböcker och skönlitteratur.

Utredningen visar att eleverna på Realgymnasiet inte har tillgång till ett skolbibliotek som till alla delar uppfyller författningarnas krav om att vara en gemensam ordnad resurs av medier och information som ingår i skolans pedagogiska verksamhet. Tillgången till litteratur i skolans bibliotek tillgodoser inte elevernas behov av litteratur i undervisningen och det omfattar facklitteratur endast i mycket begränsad omfattning. Stadsbiblioteket uppfyller inte kraven på ett skolbibliotek eftersom ett sådant ska vara beläget så det praktiskt går att använda i undervisningen, antingen i skolenhetens egna lokaler eller på rimligt avstånd från skolan. Det kan röra sig om att en skola eller ett folkbibliotek med lokaler i direkt anslutning till varandra har ett samarbete som innebär att alla krav på ett skolbiblioteks funktion är uppfyllda. Verksamheten uppfyller där-

med inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister med det särskilda stödet.

- Av åtgärdsprogrammen framgår inte att rektorn fattat beslut om åtgärdsprogrammet och inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av verksamhetsredogörelsen och intervju med rektorn framgår att det vid skolan finns kända och väl inarbetade rutiner för arbetet med särskilt stöd. Huvudmannen har utarbetat en handlingsplan för arbetet med elevhälsa och elevstöd. I denna handlingsplan som enligt representanter för huvudmannen gäller för samtliga huvudmannens skolor finns en tydlig rutin för arbetet med särskilt stöd. Denna rutin tillämpas vid Realgymnasiet i Borås och vilket framgår av intervjuer, är väl känd och inarbetad bland personalen.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av har inte rektorn skrivit under. Rektorn har inte delegerat till någon annan att fatta beslut om åtgärdsprogram. Av intervju med rektorn och elevhälsan framgår att det är rektorn som slutgiltigt fattar beslut om samtliga åtgärdsprogram vanligtvis i samband med elevhälsoteamets möte. Dock undertecknar inte rektorn åtgärdsprogrammet. I huvudmannens handlingsplan anges ...”viktigt att veta att det inte krävs

någon underskrift för att åtgärdsprogrammet ska vara giltigt, det är alltså valfritt att använda sig av denna möjlighet.”

I de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av anges heller inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I samband med faktagranskning av Skolinspektionens beslut redovisar huvudmannen att instruktionerna i huvudmannens rutiner för det särskilda stödet ändrats och istället betonar vikten av beslutsfattarens underskrift i åtgärdsprogrammen. Huvudmannen redovisar också att åtgärdsprogrammen ändrats så att det tydligt framgår att hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas ska anges i åtgärdsprogrammen.

Av utredningen framgår att vid tiden för tillsynsbesöket undertecknades inte elevernas åtgärdsprogram av rektor. Av utredningen framgår vidare att det vid tiden för tillsynsbesöket inte angavs i elevernas åtgärdsprogram hur åtgärderna skulle följas upp och utvärderas. Huvudmannen har vidtagit nödvändig rättelse och Skolinspektionen avstår därför från ingripande.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Elisabeth Fogelberg och utredare Lena Hammersberg.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Beslutsfattare

Mats Lindström
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.